

Sprendimų e-ra

TEMA

Kur laikysime duomenis?

Duomenų centruose užtikrinamos specialios sąlygos įrangos darbui

Duomenų kiekis nuolat auga. Vis įvairesnio tipo informacija skaitmenizuojama, apdorojama ir kaupiama. Daug veiklos rūšių perkeliama į internetą, netrukus prasidės skaitmeninės televizijos era, tad nesunku nuspėti, kad duomenų saugojimo klausimai ateityje bus itin aktualūs.

Įmonės gali keliais būdais prižiūrėti savo duomenis. Jos gali juos kaupti ir saugoti arba pačios, arba nuomotis „vietą“ duomenų centruose – specialiai įrengtose patalpose, kurios pritaikytos ir sklandžiam įrangos darbui, ir joje laikomų duomenų pasiekiamumui bei saugumui užtikrinti.

Praktika rodo, kad duomenų centrai dėl savo teikiamų pranašumų tampa vis reikalingesni stambioms įmonėms, kurios disponuoja dideliu svarbios informacijos kiekiu.

■ Efektyviau ir saugiau

„Yra dvi pagrindinės priežastys, kodėl verslininkai duomenų kaupimą ir saugojimą perkelia į išorinius specializuotus duomenų centrus. Visų pirma, taip atsikratoma gausybės rūpesčių, kurie slegia informaciją kaupiant įmonės viduje. Antra, taip užtikrinamas didesnis duomenų saugumas“, – teigia elektroninių inžinerinių sprendimų bendrovės „Fima“ Automatizavimo ir duomenų perdavimo sprendimų departamento direktorius Valdas Vrubliauskas.

Pasak specialisto, įmonė gali duomenimis rūpintis ir pati. Tačiau tinkamai tą daryti – brangu.

„Serverinėje turi būti sudaroma technikos darbui pritaikyta mikroaplinka: nuolat vėdinamas oras, palaikoma reikiama temperatūra, drėgmė. Patalpos turi apsaugoti duomenis ir nuo išorinių pavojų – žaibų, gaisro, vandens“, – pasakoja V. Vrubliauskas.

Be to, siekiant užtikrinti duomenų saugumą ir pasiekiamumą, būtina įrengti patalpų apsaugos

sistemą, dubliuoti tam tikras inžinerines sistemas, užtikrinti nenutrūkstamą elektros tiekimą, spartaus ir patikimo duomenų perdavimo sprendimus. Galiausiai, visą šią techniką, jos priežiūrą, duomenų administravimą turi kažkas vykdyti. Todėl reikia papildomai samdyti kompiuterių specialistą.

„Daugelis įmonių pastebi, kad pigiau ir efektyviau naudotis duomenų centro paslaugomis, kadangi jie turi tinkamai įrengtas patalpas, visą reikiamą techniką, kvalifikuotus specialistus. Todėl įmonės, pasirinkusios informaciją kaupti duomenų centre, gali būti ramios dėl jos priežiūros, saugumo ir pasiekiamumo“, – sakė V. Vrubliauskas.

■ Geografiškai nutolę

Duomenų centrų valdytojų teigimu, poreikis informacijos saugojimo paslaugoms sparčiai auga ir ateityje didės. Tą lemia ne tik atidesnis įmonių rūpinimasis savo duomenimis, bet ir tam tikri saugumo standartai.

Pagal europinius reikalavimus tam tikros finansinės įstaigos privalo saugoti duomenų kopijas ne artimesniu nei 10 km atstumu nuo savo būstinės. Dažniausiai priemiesčiuose statomi duomenų centrai padeda tenkinti tokius reikalavimus.

Serverio laikymas kilometrais skaičiuojamu

atstumu nuo įmonės būstinės jau neapsunkina darbo tinklų administratoriams bei darbuotojams, mat duomenų perdavimo sparta prilygsta vidinio tinklo ryšio kokybei ir leidžia duomenis perduoti iki 10 gigabitų per sekundę greičiu.

■ Rinka auga

Augantys rinkos poreikiai paskatino duomenų centrų paslaugas teikiančias įmonės plėsti šią veiklos sritį, tad tokių įstaigų Lietuvoje daugėja. Jau tris jų turi „Lietuvos energija“, vieną – „MicroLink Lietuva“, kitais metais ketinanti dar prasiplėsti.

Antrąjį duomenų centrą „Fima“ neseniai baigė statyti telekomunikacijų bendrovės „TEO LT“ antrinei įmonei „Baltic Data Center“ (BDC). Spalio mėnesį atvėręs duris jis tapo didžiausiu Lietuvoje ir vienu didžiausių visame Pabaltijyje – jo plotas siekia 600 kv. metrų.

„Šis duomenų centras tuo pačiu yra ir vienas moderniausių. BDC siekė maksimalaus patikimumo ir kaupiamų duomenų apsaugos, todėl didžioji dalis inžinerinių sistemų yra dubliuotos“, – teigia V. Vrubliauskas.

Šiuo metu duomenų centrų paslaugomis daugiausia naudojasi stambios įmonės – bankai, telekomunikacijų, prekybos, gamybos ir kitos. Prognozuojama, kad ateityje didesnį poreikį pajus vidutinio dydžio bendrovės.

Dabar Jūs jau žinote, kad...

Modernizuodama Kauno oro uosto meteorologinių sąlygų stebėjimo sistemą „Fima“ įrengs 360 km spinduliu žaibus fiksuojantį jutiklį. Jo aprėpiamas plotas šešis kartus didesnis nei Lietuva, tad oro uosto darbuotojai galės žinoti, ar žaibuoja Rygoje, Minske, Kaliningrade, netgi Gdanske bei Varšuvoje.

VISUOMENĖ

Šių metų gruodžio pabaigoje duris atvers Druskininkų vandens parkas. Be abejonės, tai vienas įspūdingiausių šiemet baigiamų statyti objektų. Kurorto gyventojus bei svečius jis turėtų nustebinti savo prabanga, modernumu bei patogumais lankytojams.

■ Taps traukos centru

Rekonstruotame buvusiam 200 vonių mineralinio vandens gydyklų pastate baigiama įrengti 20 pirčių, įvairių baseinų, 6 nusileidimo kalneliai, kurių ilgis daugiau kaip 600 metrų. Komplekse nemažai patalpų, skirtų maitinimui, boulingui, masažui bei kitoms paslaugoms ir pramogoms.

Druskininkų vandens parke atsiskaitysime „laikrodžiais“

Vieno didžiausių Europoje – 21 tūkst. kvadratinį metrų ploto – Druskininkų vandens parko statyboms iš viso bus išleista apie 120 mln. litų. Vienu metu jis galės priimti 1500 žmonių.

„Tikimės, kad į Druskininkų vandens parką

Viename nusileidimo takų „Fima“ įrengė skaitmeninę fotokamerą

atkeliaus žmonių ne tik iš Lietuvos, bet ir iš kaimyninių valstybių – Lenkijos, Kaliningrado srities, Baltarusijos, Latvijos“, - sakė parko direktorė Aldona Vičiulienė.

■ Moderni laiko apskaitos sistema

Didelis dėmesys vandens parko veikloje bus skiriamas lankytojų patogumui. Čia diegiama didžiausia ir pažangiausia Lietuvoje laiko apskaitos sistema. Ji leis paslaugomis naudotis ir už jas atsiskaityti naudojant laikrodžius primenančias apyrankes.

„Vandens pramogų parko lankytojams bus duodami elektroniniai „bilietai-laikrodžiai“, kurie leis patekti į pramogų komplekso vidų, išsirinkti ir užrakinti daiktų saugojimo spintelę, atsiskaityti baruose, sumokėti už pirtį, masažą bei kitas paslaugas“, - pasakojo sistemą diegiančios elektroninių inžinerinių sprendimų bendrovės „Fima“ projektų vadovas Tomas Girdzevičius.

Kiekviename laikrodyje yra nustatytas kredito

limitas, tačiau lankytojai, kurie turės ketinimų jį viršyti, galės papildyti savo sąskaitą pageidaujama pinigų suma.

Laiko apskaitos sistema bus ne tik patogiai lankytojams, bet taip pat padės organizuoti žmonių srautą vandens parke. Darbuotojai galės sekti ir analizuoti, kur ir kaip ilgai užtrunka lankytojai, kiek pinigų jie išleidžia. Tai leis geriau planuoti ir aptarnauti parko svečių srautus, pritaikyti nuolaidas ir išvengti per didelio žmonių antplūdžio vienu metu.

Panaši laiko apskaitos sistema jau veikia viename Vilniaus sporto klubų. Tačiau „Fimos“ specialisto teigimu, Druskininkuose ši sistema yra modernesnė, patogesnė, saugesnė ir net 3 kartus didesnė.

■ Neįprastos pramogos

Pasak T. Girdzevičiaus, parko lankytojų laukia ir vandens parkuose dar ne itin paplitę įdomūs sprendimai. Bendrovės specialistai šeimyninio nusileidimo take įrengė didelės raiškos skaitmeninę fotokamerą, kuri fotografuos iš viršaus link baseino besileidžiančius pramogautojus. Jie vėliau galės peržiūrėti ir įsigyti labiausiai patikusią nuotrauką.

Be to, viename iš baseinų jau įrengtas povandeninis garsiakalbis. Jo sklaidžiama muzika bus girdima tik tiems, kurie bus panirę į vandenį.

Šventėms artėjant...

Jau netrukus daugelio Lietuvos miestų aikštėse sužibės Kalėdinės eglutės. Jos paskelbs žiemos šventėms skirtų renginių maratono, kuris tęsis iki pat Trijų karalių, pradžią.

Vilniuje vykšančių Kalėdinų renginių organizatoriai miestiečiams žada daug linksmybių ir įdomių pramogų. Kartu su šventės rengėjais šiemet bendradarbiauti nusprendė ir bendrovė „Fima“.

„Mums tenka įgyvendinti įvairių sprendimų, kurie leidžia miestiečiams gyventi saugiau ir patogiau. Nusprendėme, kad šv. Kalėdos – tai geriausias laikas mums prisidėti dar ir prie to, kada jie gyventų linksmiau ir draugiškiau“, - sakė „Fima“ generalinis direktorius G. Juknevičius.

Vilniuje Kalėdų eglė bus įžiebta gruodžio 2-ąją

Daug investuojama ir į vandens parko interjero detales

Viešųjų pirkimų įstatymo skyles reikia lopyti sutartimis

Lietuvoje šiuo metu vystoma daugybė stambių ir sudėtingų projektų, kuriems dažniausiai skelbiami viešųjų pirkimų konkursai. Tačiau įstatymo spragos ir perkančiųjų organizacijų neatidumas apibrėžiant konkurso reikalavimus gali pakenkti projektų rezultatų kokybei.

Konkursus laimėję generaliniai projektų rangovai vykdydami projektą neretai pasitelkia gudravimo priemones, padedančias jiems užsakovo sąskaita daugiau uždirbti.

„Piktnaudžiavimų šaknys slypi galimybėje dalyvauti konkursuose „pasiskolinant“ trūkstamų kompetencijų iš kitų įmonių sutarčių pagrindu. Tokia galimybė neginčijamai reikalinga, tačiau būtina aiškiau apibrėžti jos ribas ir apsaugoti nuo kenksmingų manipuliacijų“, - teigė bendrovės „Fima“ generalinis direktorius Gintaras Juknevičius.

■ Taupo užsakovų sąskaita

Jeigu generalinis rangovas pasitelkia reikiamas kompetencijas iš šalies ir dar pateikia geriausią kainą, jo pasiūlymas pripažįstamas laimėjusiu ir pasirašoma projekto įgyvendinimo sutartis

su perkančiąja organizacija.

Tačiau, pasak G. Juknevičiaus, dažnai pasitaiko, jog konkurso dalyviai sąmoningai siekia pasinaudoti pajėgių subrangovų kompetencija tik tam, kad laimėtų konkursą.

„Įstatymas neįpareigoja konkurso laimėtojo įgyvendinti projektą kartu su paraiškoje nurodytais subrangovais. Tokia padėtimi generaliniai rangovai neretai pasinaudoja savo pelno maržai didinti - kvalifikuotus subrangovus jie pakeičia pigesniais ir neturinčiais reikiamos kompetencijos ar išteklių“, - pasakojo G. Juknevičius.

Jo teigimu, tai leidžia manyti, jog kai kurie konkursų dalyviai jau iš anksto numato, su kokiais subrangovais dalyvaus konkurse, o su kokiais realiai dirbs. Dėl to labiausiai nukenčia

užsakovas, kuris laimėtojo pasiūlymą įvertino atsižvelgdamas ir į subrangovų kvalifikaciją bei pajėgumus, o vėliau dėl generalinio rangovo savanaudiškų veiksmų gauna prastą projekto įgyvendinimo kokybę.

„Deklaruojamų trečiųjų šalių keitimas yra akivaizdi apgavystė ir turėtų būti laikomas konkurso ir sutarties sąlygų pažeidimu“, - įsitikinęs „Fimos“ vadovas.

■ Apsisaugoti įmanoma

Nors įstatymas nuo tokių laimėtojų pinklių neapsaugo, jis nedraudžia perkančiosioms organizacijoms pačioms įvesti tam tikrus „saugiklius“.

„Kol Viešųjų pirkimų įstatyme nėra reikalavimų paraiškos teikėjui įgyvendinti projektą kartu su tomis trečiosiomis šalimis, kurių pagalba buvo patenkinti kvalifikaciniai ir techniniai konkursų reikalavimai, šią spragą geriausiai gali užpildyti pati perkančioji organizacija. Ji turėtų tokį reikalavimą įtraukti į konkurso sąlygas ir, svarbiausia, į sutartį su laimėjusia įmone“, - įsitikinęs Gintaras Juknevičius.

Pasak jo, tai yra kol kas vienintelis būdas užtikrinti, kad projekto įgyvendinimo kokybė atitiktų iškeltus reikalavimus. Praktika gi rodo, kad toks punktas dažniausiai praleidžiamas, o rangovas beveik visada pasinaudoja galimybe sumažinant kokybę gauti daugiau pelno.

Minėtų reikalavimų įtraukimas būtų naudingas ne tik perkančiosioms organizacijoms, bet ir apsaugotų subrangovus. Jiems dabar dažnai tenka investuoti savo laiką bei žmogiškuosius išteklius į projekto rengimą, tačiau vėliau jų paslaugų generaliniai rangovai arba atsaisko, arba smarkiai „apkarpo“ skiriamą biudžetą, siekdami didesnę pelno dalį įsidėti į savo kišene.

G. Juknevičius: projektų užsakovai gali apsisaugoti nuo manipuliacijų

„Auksinė“ partnerystė

Pasaulinė komunikacijos sistemų, taikomųjų programų ir telefonijos paslaugų lyderė „Avaya“ suteikė auksinio partnerio statusą bendrovei „Fima“. Ji tapo pirmąja tokį statusą įgijusi bendrovė Baltijos šalyse.

Nuo šiol bendrovė galės diegti ir labai specifinius, sudėtingus „Avaya“ sprendimus - kompiuterinės telefoninės integracijos su duomenų bazėmis bei numerio mobilumo srityse.

„Fima“ Lietuvoje jau yra įdiegus daugiau nei 1000 sudėtingų „Avaya“ telekomunikacinių sprendimų stambiam verslui ir infrastruktūriniais objektams. Vieni sudėtingiausių jų įgyvendinti didžiausiuose Lietuvoje kontaktų centruose „Transcom WorldWide Vilnius“ ir „Lintel“, taip pat „Lietuvos geležinkeliuose“, LR Vidaus reikalų ministerijoje, Ignalinos AE, „Phillip Morris“, „Masterfoods“ bei kitose organizacijose.

Vaizdo sienų statymo banga pasiekė ir Lietuvą

Pasaulyje populiarėjanti vaizdo sienų technologija įgauna pagreitį ir Lietuvoje. Vis daugiau įmonių, kurioms būtina patikimai ir užtikrinant kokybę atvaizduoti didelį informacijos kiekį, atsisako iš daugybės monitorių sudarytų vientisų ekranų ar projektorių ir pereina prie aukštesnio lygio atvaizdavimo sprendimų.

■ Vaizdo sienos technologija

Vaizdo sienos technologija unikali tuo, kad yra sudaroma iš vienas šalia kito montuojamų DLP (angl. Digital Light Processing) technologijos vaizdo kubų, kuriuose grafinė informacija projektuojama iš užnugario. Jungiamų kubų skaičiui apribojimų nėra, tad vaizdo sienos dydis priklauso tik nuo vartotojo poreikių ir galimybių.

Suformuotame ekrane programinės įrangos pagalba galima atvaizduoti ir valdyti ne tik vientisą vaizdą, bet ir neribotą atskirų paveikslėlių kiekį.

Panašias funkcijas gali atlikti ir atitinkamai sustatyti bei sujungti LCD monitoriai, tačiau jie turi 1-2 cm pločio rėmelius, kurie suardo vaizdo vientisumą. Tuo tarpu atstumas tarp vaizdo kubų gali būti net mažesnis nei 1 mm ir yra praktiškai nepastebimas.

Vaizdo sienos yra kur kas pranašesnės ir už projektorius, kurių lempos yra linkusios perkaisti ir negarantuoja vaizdo ryškumo esant geram patalpos apšvietimui. Tuo tarpu pripažintų gamintojų, tokių kaip belgų kompanijos „Barco“, vaizdo sienos technologijoje integruojama ryškumo reguliavimo sistema automatiškai suderina vaizdo ryškumą, o nepertraukiamą sistemos darbą garantuoja kiekviename projekciniam kube sumontuotos dvi lempos,

Naftos tiekimo kompanijos „Saudi Aramco“ patalpose sukonstruota rekordinio 210 kv. metrų dydžio vaizdo siena

kurių vienai perdegus automatiškai įsijungia atsarginė.

■ Skirtos didelėms įmonėms

Elektroninių inžinerinių sprendimų bendrovės „Fima“ specialistai pažymi, kad vaizdo sienos yra orientuotos į tas įmones, kurioms reikia atvaizduoti ir nuolat stebėti itin didelius grafiškai pateikiamos informacijos kiekius, fiksuoti įvairius parametrus, greitai identifikuoti jų nukrypimus. Tai daugiausia - energetikos pramonės, telekomunikacijų bendrovės.

Lietuvoje vienos pirmųjų tokius sprendimus įsidiegė būtent energetikos bendrovės.

Didžiausią sieną kol kas turi „Vilniaus energija“. Jos ekranas sudarytas iš 8 „Barco“ kubų, kurių sudaromas vaizduojamas plotas siekia 6,4 kv. metro. Kiek mažesnes ar senesnes kartos vaizdo sienas turi „Lietuvos energija“, IAE, „Rytų skirstomieji tinklai“, „Lietuvos dujos“.

■ Pasiekia naujas sritis

„Kadangi vienoje vaizdo sienoje galima rodyti daugybę atskirų vaizdų, šios technologijos paklausa plinta ir kituose sektoriuose - apsaugos stebėjimų, transporto eismo priežiūros, kabelinių televizijų valdymo centruose, televizijų studijose“, - sakė „Fimos“ Sprendimų departamento direktorius Martynas Pargaliauskas.

2007 metų pradžioje „Fimos“ specialistai sumontuos 4,8 kv. metrų ploto vaizdo sieną dispečerinėje, kurioje bus stebimas eismas Vilniaus gatvėse. Iš 8 kubų sudarytas ekranas bus įrengtas ir naujajame Vilniaus oro uosto terminale.

Visgi, nors lietuviai jau diegiasi šiuos modernius atvaizdavimo sprendimus, pasaulinių rekordų jie kol kas dar „nemuša“. Rekordinio dydžio „Barco“ vaizdo siena - 210 kv. metrų ploto - gali didžiuotis Saudo Arabijos naftos tiekimo kompanija „Saudi Aramco“. Jos dispečerinėje vaizdo sienos ekranui įrengti panaudota net 150 projekcinių vaizdo kubų.

sienos, be jau minėtų sričių, taip pat naudojamos interneto ryšių paslaugų tiekimo duomenų centruose, apsaugos organizavimo, dideliuose konferencijų centruose ir kitur.

Komplimentas

Būti vienu iš lyderių šiandien - vienas didžiausių iššūkių kompanijoms. Jų sėkmė rinkoje apibrėžta investicijomis į pažangius verslo plėtros sprendimus, kurie yra svarbūs didinant veiklos efektyvumą ir gerinant produktų kokybę.

Visuomet žavi tie, kurie mąsto pažangiai ir galvoja apie rytojų. Šešis bendro darbo mėnesius žavėjo ir **TEO LT** bei „**Baltic Data Center**“ įmonių kolektyvai. Šiai bendrovei įrengėme duomenų centrą, kuris yra didžiausias ir moderniausias Lietuvoje. Esame įsitikinę, kad šio objekto išskirtinumą lėmė inovatyvus vadovų požiūris ir protingas investicijų bei jų naudą „pasvėrimas“. Tai - lyderių bruožas. Linkime Jums sėkmės toliau plėtojant verslą.

Duomenų centro projekto komanda
UAB „Fima“

Apie UAB „Fima“

Elektroninių inžinerinių sprendimų lyderė Lietuvoje bendrovė „Fima“ teikia duomenų apdorojimo ir perdavimo, automatikos, apsaugos, elektronikos bei telekomunikacijų sprendimus.

Per 15 veiklos metų bendrovė jau įgyvendino daugiau nei 4,5 tūkst. įvairaus dydžio ir sudėtingumo projektų Lietuvoje ir užsienyje. Iš 100 didžiausių Lietuvos kompanijų daugiau kaip pusė yra „Fimos“ klientai.

„Fima“, kurios pagrindinė būstinė įsikūrusi Vilniuje, yra įsteigusi filialus Kaune, Klaipėdoje ir Šiauliuose. Iš viso bendrovėje dirba 280 aukštos kvalifikacijos specialistų. „Fima“ yra įtraukta į NATO skelbiamuose konkursuose galinčių dalyvauti įmonių sąrašą.

Daugiau informacijos apie bendrovę - www.fima.lt

UŽSIPRENUMERUOKITE

Norėtumėte, kad „Sprendimų e-ra“ pasiektų ir Jus? Užsisakykite ją internete, adresu www.fima.lt/sprendimuera Turite idėjų, pasiūlymų ar komentarų? Rašykite mums sprendimu.era@fima.lt

UAB „Fima“, Centrinė būstinė: Žirmūnų g. 139, 09120, Vilnius, tel.: (5) 236 35 35, faksas: (5) 236 35 36, el. paštas info@fima.lt, adresas internete www.fima.lt